

Nummer : 10-07.2015

Onderwerp : Tweede deel kerntakendiscussie

Korte inhoud : In de bijlage bij dit raadsvoorstel staan de kerntaken zoals die op 5 maart jl. door u zijn bepaald. Het college heeft kennisgenomen van de diverse fractiestandpunten en de taken waar nog geen overeenstemming over bestaat. Rekening houdend met de fractiestandpunten maakt het college in de bijlage haar standpunt aan u kenbaar. In deze raadsvergadering wordt u gevraagd in te stemmen met de door u geformuleerde kerntaken en in te stemmen met de standpunten van het college.

In de bijlage hebben we de 'niet-kerntaken' getoetst aan de visie op een 'regiegemeente in een coöperatiesamenleving'. Hierbij hebben we mogelijke rolwijzigingen benoemd en hiervan een eerste 'schets van de maatschappelijke, financiële en bedrijfsvoeringseffecten' gegeven. Wij stellen u voor om de rolwijzigingen te bepalen als opmaat voor nadere uitwerking door het college in separate raadsvoorstellen, het kaderplan, uitvoeringsplannen en/of de (meerjaren)begroting.

Het college deelt met uw raad dat de kwesties aardbevingen/gaswinning en de gevolgen hiervan, alsmede burgersnabijheid, gezien moeten worden als kerntaken. Het college neemt dit mee in de verdere uitwerking van kaderplan/begroting, separate raadsvoorstellen en uitvoeringsplannen.

Het college heeft tevens kennis genomen van door meerdere partijen gedeelde instemming over de samenhang tussen de beleidsvelden Toerisme & recreatie, Kunst & cultuur, Erfgoed en Landschap. Dit bevestigt het college in de huidige werkwijze, namelijk dat taken zo integraal mogelijk dienen te worden opgepakt en uitgevoerd.

Uithuizen, 9 april 2015

AAN DE RAAD.

Inleiding

Op 18 december 2014 heeft u de startnotitie 'kerntakendiscussie' vastgesteld, waarna u op 12 februari 2015 de kaders voor de 'kerntakendiscussie' en de visie op een 'regiegemeente in een coöperatiesamenleving' heeft vastgesteld. Tijdens de vergadering op 5 maart 2015 heeft u de kerntaken voor de komende jaren bepaald.

Op basis van dit voorstel stelt u de kerntaken vast en bepaalt u de rolwijzigingen op basis van het verband tussen de visie 'regiegemeente in een

coöperatiesamenleving', de 'niet-kerntaken' en de eerste schets van de mogelijke effecten.

Definitie kerntaak

Een kerntaak is een gemeentelijke taak en/of activiteit, die al dan niet in opdracht van een hogere overheid, of gebaseerd op eigen beleidskeuzes, door de raad als essentieel en passend wordt gezien bij de gemeentelijke visie om door de gemeente zelf uit te voeren of te laten uitvoeren. (bron: startnotitie)

We willen nog de volgende nuancering aanbrengen: het college gaat ervan uit dat u een kerntaak per definitie uitgevoerd wilt zien. Dat betekent ons inziens niet dat de overige taken niet behoeven te worden uitgevoerd, maar dat ze minder prioriteit genieten.

Kerntaken

In de bijlage bij dit raadsvoorstel treft u een overzicht aan met kerntaken en niet-kerntaken. Op 5 maart 2015 heeft u de kerntaken bepaald met de scores 6 en 7 en vrijgegeven voor nadere uitwerking in het kaderplan c.q. begroting. Tevens heeft u gediscussieerd over de taken die een score 0 t/m 5 opleverden. Uw opvattingen zijn verwerkt in bijgaande taakinventarisatie. Het college stelt voor om te bepalen dat de scores 0 en 1 zonder verdere discussie worden beoordeeld als niet-kerntaak. De scores 2 t/m 5 zijn in de bijlage voorzien van een collegevoorstel. Dit geheel ligt in deze raadsvergadering ter besluitvorming voor.

Rolwijzigingen

De niet-kerntaken zijn aan de door u vastgestelde visie 'regiegemeente in een coöperatieve samenleving' getoetst. Om naar een dergelijk type gemeente toe te kunnen groeien, zullen we voor meerdere taken de rol van de gemeente moeten wijzigen. In het bijgevoegd overzicht reiken we u in de kolom 'rolwijziging', als nadere uitwerking van het begrip 'regiegemeente in een coöperatiesamenleving', die taken aan die we wellicht in een ander verband kunnen (laten) uitvoeren. Dit betreft de door u vastgestelde niet-kerntaken, maar ook de taken waarover in de raad nog geen overeenstemming is bereikt. Ter afronding van het kaderplan 2016 en ter voorbereiding op de (meerjaren-) begroting, wil het college tijdens dit tweede deel van de kerntakendiscussie peilen welke opvattingen er leven over dit voorstel om vervolgens een en ander verder te kunnen uitwerken.

We hebben getracht een eerste beeld te geven welke effecten dit zou kunnen hebben. Uiteraard is nader onderzoek nodig om dat beeld echt goed te krijgen.

Wij hebben in dit overzicht wederom gebruik gemaakt van de rolbenamingen zoals door u vastgesteld in het toetsingsinstrument. In feite is deze verdiepingsslag ter bepaling hoe we ons verhouden tot de nog niet bepaalde kerntaken.

REGULEREN

1. Door de gemeente zelf (**reguleren**). We willen het zelf blijven doen.

REGISSEREN

2. Onder regie van de gemeente (**stimuleren**). Gemeentelijk belang, waarbij we proactief en aanbodgericht willen aanmoedigen om derden in beweging te krijgen.

3. Onder regie van de gemeente (**faciliteren**). Gemeentelijk belang, waarbij we reactief en vraaggericht willen ondersteunen op een beweging die er al is in de samenleving.
4. Onder regie van de gemeente (**uitbesteden**). Gemeentelijk belang, waarbij we in de vorm van intergemeentelijke samenwerking of uitbesteding aan derden de taak laten uitvoeren.

OVERLATEN

5. Onder verantwoordelijkheid van de samenleving (**overlaten**). Geen direct gemeentelijk belang, waarbij wij als gemeente terugtreden.

Daar waar in de kolom 'mogelijke rolwijziging' en 'effecten' blanco blijven, zien wij niet direct een mogelijkheid voor rolwijziging of een effect. Uiteraard is het aan u als raad om daar over te discussiëren. In die zin heeft de voorzet nog geen absolute waarde, maar is het bedoeld om u in staat te stellen een verdiepende discussie te voeren in relatie tot de niet-kerntaken en de visie 'regiegemeente in een coöperatiesamenleving'.

Met de verdiepende discussie over de voorgestelde rolwijzigingen geeft u, naast uw visie op een regiegemeente in een coöperatiesamenleving en de bepaling van de kerntaken, het college richting om een sluitende (meerjaren)begroting uit te werken, dan wel te komen met separate raadsvoorstellen die hierbij aansluiten.

Opties in samenhang en passend bij een regiegemeente

In het takenoverzicht is een groot aantal taken in kaart gebracht. We willen meerdere taken in samenhang beschouwen en waar mogelijk krachten zien te bundelen. Hieronder schetsen we voorbeelden van onderwerpen, die zich lenen voor samenhang en/of krachtenbundeling in de verdere uitwerking van de kerntakendiscussie.

Maatschappelijk vastgoed

In Eemsmond hebben we vele vormen van maatschappelijk vastgoed waar we als gemeente eigenaar van zijn of waar verenigingen c.q. stichtingen met lokaal overheidsgeld het beheer, onderhoud, de investeringen en exploitatie verzorgen. Duidelijk is dat hier een diversiteit aan afspraken en toegekende middelen mee gemoeid zijn, die een te geringe samenhang vertonen.

Wij stellen voor om de huidige situatie van het maatschappelijk vastgoed, waar we financieel betrokken zijn, in beeld te brengen. We willen ons vervolgens oriënteren op de wijze waarop wij hier in de toekomst mee om kunnen gaan, waarbij we ons beperken tot het eventueel faciliteren middels een gemeentelijke bijdrage. Gedacht moet worden aan o.a. dorpshuizen, sportaccommodaties, het gemeentehuis e.d.

Leefbaarheid

We kennen vele maatschappelijke organisaties in onze gemeente die financieel ondersteund worden middels subsidie, sponsoring, buurtbudget e.d.. Daar waar een duidelijke samenhang bestaat, dient ook deze ondersteuning in samenhang beoordeeld te worden. Het college wil zo onder meer voorkomen dat maatschappelijke organisaties op meerdere manieren vanuit de gemeente steun krijgen, waar deze mogelijk ook elders gehaald kan worden.

Een nadere uitwerking hiervan zou kunnen in de vorm van het opstellen van strategische kaders (leefbaarheidplan), waaronder op diverse terreinen faciliteringsregels worden geformuleerd. Met leefbaarheidbeleid in combinatie met faciliteringsregels kunnen we regie houden en stimuleren en faciliteren.

Het college zoekt de samenhang bijvoorbeeld op het gebied van:

- *muziekonderwijs*: subsidiëring van muziekverenigingen, financiële ondersteuning voor het muziekonderwijs op scholen, het project 'muziek in ieder kind';
- *jeugd en jongeren*: peuterspeelzalen, kinderopvang, jeugdsozen, JAP's en JOP's, jeugd- en jongerenwerk, speeltuinen;
- *onderwijs*: onderwijsbegeleidingsdienst, subsidiëring van het sportonderwijs op scholen, vergoeden van te betalen OZB;
- *sport*: uitvoering van het sportbeleid, sportpenning, subsidiëring van sportverenigingen.

Bijkomend voordeel is dat we daarmee ook de specifieke afspraken, met o.a. verenigingen e.d. die een te geringe onderlinge samenhang en afstemming vertonen, kunnen herijken.

Plan B (reorganisatie)

Indachtig de uitgangspunten van plan B willen we de uitvoerende taken meer in de vorm van intergemeentelijke samenwerking onderbrengen. Dat voorkomt kwetsbaarheid en past bij de regievisie. Ook hier spelen financiële en personele gevolgen uiteraard een rol mee bij de keuze die uiteindelijk gemaakt wordt. Voorbeelden waar we meer op uitvoerende taken de krachten willen bundelen zijn:

1. ICT en automatisering.

We onderzoeken de mogelijkheden om in intergemeentelijke samenwerking en/of uitbesteding de kwetsbaarheid op te lossen en de kwaliteit van dienstverlening te verhogen.

2. Uitbesteding aan WO DEAL.

WO DEAL verricht diverse taken op het terrein van vergunningen, toezicht en handhaving. Het college wil onderzoeken of we met meerdere gemeenten hier ook de ruimtelijke taken op het terrein van ruimtelijke ordening, milieu en grondzaken onder kunnen brengen.

Deze bundeling van krachten kan mogelijk leiden tot het oplossen van kwetsbaarheden en efficiencyvoordelen.

3. Economische zaken & Toerisme/Recreatie.

Het college wil de mogelijkheden onderzoeken van het onderbrengen van lokale economische- en toeristisch/recreatieve taken bij het Bureau EZ Eemsdelta. Dit kan de samenhang tussen deze activiteiten versterken en eventuele overlappende activiteiten komen zo duidelijker in beeld.

Kostendekkendheid

Diverse taken die de gemeente verricht zijn niet kostendekkend. Het college vindt het van belang om de kostendekkendheid van de betreffende taken in beeld te brengen en eventueel aanvullende maatregelen te treffen.

Door de raad aangedragen aandachtspunten

U heeft tijdens het eerste deel van de kerntakendiscussie in meerderheid nieuwe aandachtspunten aangedragen op de beleidsterreinen 'aardbevingen/gaswinning en haar gevolgen' en 'burgernabijheid in relatie tot burger- en overheidsparticipatie en communicatie'. Het college deelt uw standpunt. De aardbevingen/gaswinning en haar gevolgen krijgen op dit moment breed aandacht vanuit de gemeente; op dit terrein wordt dan ook nauw samengewerkt met andere gemeenten in het aardbevingsgebied en de provincie.

Burgernabijheid, burgerparticipatie en overheidsparticipatie wordt door de gemeente gebruikt om tot goede producten en resultaten te komen. Daarmee ziet het college dit, evenals de raad, zeker als een belangrijk aandachtspunt van de gemeente.

Financiën

Indachtig de door de raad vastgestelde (meerjaren-) begroting 2015-2018 is er voldoende besef dat we zullen moeten bezuinigen. Het college zal in het kaderplan en de begroting met voorstellen komen die moeten leiden tot een sluitende (meerjaren)begroting. Hierbij zal het college rekening houden met de uitkomst van de kerntakendiscussie.

Voorstel

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met

1. de geformuleerde kerntaken (score 6 en 7);
2. de geformuleerde niet-kerntaken (score 0 en 1);
3. de collegevoorstellen (niet) kerntaken (scores 2 t/m 5);
4. de geformuleerde rolwijzigingen bij de nog niet bepaalde kerntaken en deze nader uit te laten werken door het college in separate raadsvoorstellen, kaderplan, uitvoeringsplannen en/of (meerjaren)begroting;
5. het nader laten uitwerken van de uitkomsten van de kerntakendiscussie in een sluitende (meerjaren)begroting door het college.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsmond,

M. van Beek, Burgemeester

B.L. Meijer, gemeentesecretaris

Bijlage: Verdiepingsslag taakinventarisatie